

Brønnøy kommune
Politisk sekretariat

Norges Vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Melding om vedtak

Vår ref.:
2015/4919-6

Saksbehandler:
Steinar Pedersen

Dato:
13.04.2016

Høringsuttalelse til konsesjonssøknad for Storhaugen kraftverk

Det vises til siste møte i Det faste utvalg for plansaker, der følgende vedtak ble fattet:

Saksprotokoll i Det faste utvalg for plansaker - 13.04.2016

Vedtak:

I medhold av Plan- og bygningslovens §19-2 gis det dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for bygging av Storhaugen kraftverk (søknad av 14.12.2015).

Brønnøy kommune er positiv til utbygging av fornybar energi, herunder også elektrisk kraft.

Med hilsen

Aina H. Slotterøy
Formannskapssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Nordland fylkeskommune	Postmottak, Fylkeshuset	8048	BODØ

Postadresse:
Rådhuset
8905 BRØNNØYSUND

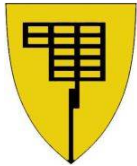
Besøksadresse:
Sivert Nielsens gate 24

Telefon: 75 01 20 00
Telefaks: 75 01 20 01

Bankkto.: 4534 05 00117
Org.nr.: 964 983 291

E-post:
postmottak@bronnøy.kommune.no

Internett:
www.bronnøy.kommune.no

Brønnøy kommune
Plan og utvikling

Arkivsaksnr.: 2015/4919-3
Saksbehandler: Steinar Pedersen

Saksfremlegg

Utv.saksnr.:	Utvalg:	Møtedato:
23/16	Det faste utvalg for plansaker	13.04.2016

Høringsuttalelse til konsesjonssøknad for Storhaugen kraftverk

Vedlegg:

- 1 Oversendelse fra NVE, høring konsesjonssøknad Storhaugen kraftverk
- 2 Konsesjonssøknad for Storhaugen kraftverk

Rådmannens innstilling:

I medhold av Plan- og bygningslovens §19-2 gis det dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for bygging av Storhaugen kraftverk (søknad av 14.12.2015).

Brønnøy kommune er positiv til utbygging av fornybar energi, herunder også elektrisk kraft.

Saksprotokoll i Det faste utvalg for plansaker - 13.04.2016

Behandling:

Enstemmig vedtak:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

I medhold av Plan- og bygningslovens §19-2 gis det dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for bygging av Storhaugen kraftverk (søknad av 14.12.2015).

Brønnøy kommune er positiv til utbygging av fornybar energi, herunder også elektrisk kraft.

Saksopplysninger:

NVE har mottatt søknader fra Clemens Kraft AS om tillatelse til å bygge Storhaugen kraftverk (14.12.2015) i Vevelstad og Brønnøy kommuner, samt overføre vann fra Storhaug vatnet til Nedresvanvatnet. Det er også søkt om tillatelse etter energiloven for bygging og drift av Storhaugen kraftverk med tilhørende kopplingsanlegg og kraftlinje.

Søknaden skal behandles etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8.

Søknadene med vedlegg har vært lagt ut til offentlig ettersyn ved Brønnøy rådhus, Brønnøy bibliotek i Brønnøysund og på NVEs nettsider www.nve.no/konsesjonssaker fram til utvidet høringsfrist 01.04.2016. Brønnøy kommune har fått forlenget høringsfristen til 15.04.2016.

NVE ønsker konkrete synspunkter på om tillatelse bør gis eller ikke, valg av eventuelle alternativer og forslag til avbøtende tiltak, samt opplysning om forhold som ikke er belyst i tilstrekkelig grad i søknaden. Kommunene bes spesielt om å vurdere søknadene i forhold til gjeldende arealplanstatus.

Storhaugen kraftverk

NVE oversendte 16.12.2015 en høring på 9 omsøkte småkraftverk til de berørte kommunene Lurøy, Leirfjord, Nesna, Vevelstad, Brønnøy og Vefsn kommuner i Nordland. NVE ønsker at høringsinstansene vurderer hver sak for seg, men også alle sakene samlet der det er aktuelt.

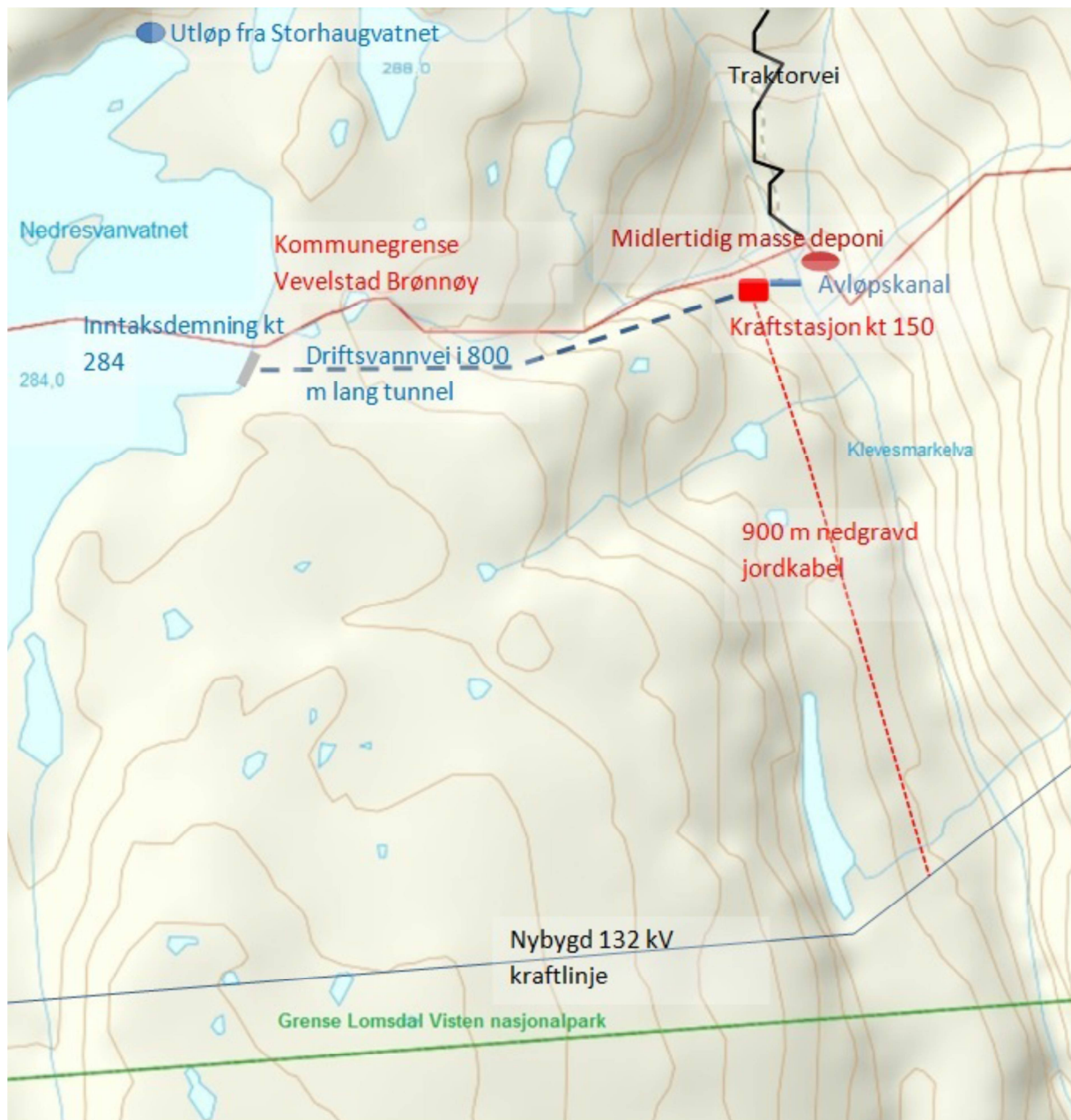
NVE beskriver Storhaugen kraftverk (Clemens kraft AS) slik:

Storhaugen kraftverk vil utnytte et fall på 134 m i Svanvasselve mellom Nedresvanvatnet på 284 moh. med kraftstasjonsplassering på 150 moh. med utløp i Klavenesmarkelva.

Regionalt kart (M=50 000). Prosjektområdet i blå, oval sirkel.

Storhaugelva skal overføres fra Storhaugvatnet på 287 moh. til Nedresvanvatnet. Verken Nedresvanvatnet eller Storhaugvatnet skal reguleres. Driftsvannveien vil være en 800 m lang tunnel. Vannveien fra Storhaugvatnet til Nedresvanvatnet vil også gå i tunnel over en lengde på 960 m. Det vil i alt bli 37 000 m³ tunnelmasser. 10 000 m³ er forutsatt brukt til oppgradering av eksisterende traktorvei, mens resten skal deponeres i terrenget.

Detaljkart Storhaugen kraftverk; vannveier, inntak, veier, kraftstasjon og kraftlinjer.

Middelvannføringen er i alt 2,79 m³/s og kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 7,0 m³/s. Kraftverket vil ha en installert effekt på 8,4 MW og gi en årlig produksjon på 20,73 GWh. Utbyggingen vil føre til redusert vannføring på en 800 m lang strekning i Svanvasselva og 1250 m lang strekning i Storhaugelva. Det er planlagt slipp av minstevannføring i Svanvasselva 70 l/s i sommersesongen og 40 l/s resten av året. I Storhaugelva vil det bli sluppet en minstevannføring på 110 l/s i sommersesongen og 60 l/s resten av året.

Eksisterende inngrep

Helgeland Skogselskap eier og driver skogen i Storhaugen-området, og har i den forbindelse bygd en traktorvei klasse 8 fra Elvika og frem til Klavesmarkelva på motsatt side av kraftstasjonsområdet. Hele veien ligger i Vevelstad kommune, og faller derfor utenfor Brønnøy kommune ansvarsområde.

HelgelandsKraft AS (HK) har bygget en 132 kV luftlinje mellom Andalsvågen og Ausa, og linjen krysser Klavesmarkelva ca. 800 m nedstrøms planlagt kraftstasjon.

Kommuneplanens arealdel

Utbygging av Storhaugen kraftverk ligger innenfor LNF-C område i kommuneplanens arealdel. I LNF-c områder er det ikke tillat å oppføre nye bolig-/ fritidshus, eller andre bygninger og innretning som ikke har tilknytning til stedbunden næring. Området planlegges videreført i ny arealplan som LNF-R.

Utbygging av Storhaugen kraftverk krever dispensasjon fra gjeldende kommuneplans arealdel.

Klima og energiplan

Brønnøy kommune sin Klima- og energiplan ble vedtatt i mai 2011, og har status som kommunedelplan. I planens pkt 3.3.1 Ny energiproduksjon nevnes at prosjekter innen vannkraftutbygging er konsesjonssøkt / under utredning.

Andre utbygginger av vannkraft i regionen

Prosjektet bør i følge Fylkesmannen i Nordland sees i sammenheng med eksisterende og planlagte utbygginger i området.

I forbindelse med vannkraftutbygging i Tosen konkluderte Brønnøy kommune med at: ”Omsøkte tiltak vil i store trekk innebære skånsom utnytting av vannressursene i området. Rådmannen mener tiltakene, med foreslåtte justeringer, ikke kommer i vesentlig konflikt med kommunens miljømål, regionale eller nasjonale planer og føringer”.

Lovgrunnlag

Saken behandles med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 19-2 i og med at kommuneplanens arealdel ikke har en nærmere avklaring av vannkraftanlegg.

§ 19-2. Dispensasjonsvedtaket

Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i

medhold av denne lov. Det kan settes vilkår for dispensasjonen.

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

Ved dispensasjon fra loven og forskrifter til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet.

Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.

Departementet kan i forskrift gi regler for omfanget av dispensasjoner og fastsette tidsfrist for behandling av dispensasjonssaker

Nordland fylkesting behandler saken den 25.04.2016. Deler av innholdet gjengis under:

Sammendrag (NFK)

Det frarådes å gi tillatelse til å bygge Storhaugen kraftverk og Forelva kraftverk. Hovedbegrunnelsen for frarådingen er negative konsekvenser for reindriftsområder av stor verdi, flyttlei og kalvingsområder, anadrom fisk vil bli berørt av tiltakene, snaufjell og landskap av stor verdi (Storhaugen kraftverk) og den rødlistede arten elvemusling (Forselva kraftverk).

Storhaugen kraftverk (NFK)

Clemens Kraft AS søker om konsesjon for bygging av Storhaugen kraftverk, på grensa mellom Vevelstad og Brønnøy kommuner. Kraftverket vil ha en installert effekt på 8,4 MW, og gi en årlig produksjon på 20,7 GWh (1035 husstander). Dette vil gi en vinterproduksjon på 8,16 og 12,57 om sommeren. Det er planlagt at Storhaugelva overføres via en tunnel til Nedresvanvatnet, hvor inntaket til kraftverket vil bli etablert. Foreslått minstevannføring tilsvarer dagens 5-persentiler for sommer og vinter. Eksisterende traktorvei skal oppgraderes, i tillegg må det etableres permanente og midlertidige veier. Det er planlagt vadested/bro ved kraftstasjonen og kaianlegg ved Vistenfjorden.

Storhaugen kraftverk vil ligge nord for Lomsdal-Visten nasjonalpark (se figur 11). Området består av skog og snaufjell og er lite preget av menneskelig aktivitet. Det går en 10 km lang traktorvei fra Vistenfjorden til området hvor kraftstasjonen planlegges bygd. Sør for området går det en nylig anlagt høyspentlinje.

Positive samfunnsvirkninger (NFK)

Dersom de ni kraftverkene bygges som omsøkt, vil det medføre en total produksjonsøkning på ca. 103,6 GWh ny fornybar energi, hvorav størsteparten produseres i sommersesongen. Dette tilsvarer det årlige forbruket til ca. 5180 husstander. Nordland fylke har imidlertid et stort overskudd på elektrisk kraft. Fylkesrådet konstaterer derfor at de ni omsøkte kraftverkene ikke er nødvendig for å dekke et lokalt eller regionalt behov for fornybar energi. Fylkesrådet er likevel positive til økt produksjon av fornybar energi, noe som også er i tråd med regionale og nasjonale mål. Fortrinnsvis mener fylkesrådet at eksportert fornybar energi bør bidra til å erstatte ikke-fornybar energi.

Storhaugen (NFK)

Fylkesrådet vil fraråde NVE å gi tillatelse til Storhaugen kraftverk. Kraftverket vil produsere relativt mye energi, men vil også medføre store negative konsekvenser for landskap av stor verdi, snaufjell, reinens beite- og kalvingsområde, viktige flyttleier og trekklei, friluftsområder av stor og svært viktig verdi, den rødlistede arten oter (VU) og et vassdrag med laks og sjørøtt.

Tiltaksområdet er krysningspunkt for turister fra flere innfallsporter til Lomsdal-Visten/Njaarke nasjonalpark og omfattes av fylkesdelplan for Vevelstad og deler av Vefsn, Grane og Brønnøy kommune. Retningslinjene sier at reindriftas interesser skal stå sterkt ved nødvendig prioritering av større tekniske inngrep. Ettersom reindriftsområdet er av stor verdi mener fylkesrådet at en utbygging i dette området vil være svært uheldig og i konflikt med retningslinjene for fylkesdelplanen. Konsekvensene av sumvirkningene fra sekundærinngrep er mangelfullt beskrevet i søknaden. Kraftverket med inntak i to innsjøer, 2 lange tunneler samt nedgravd kabel, oppgradering av over 10 km vei, 2 bruer, 2 massedeponier og kaianlegg vil ha betydelig påvirkning på reindrift og landskap både i og etter anleggsperioden.

Dersom NVE likevel gir konsesjon til Storhaugen kraftverk, forutsetter fylkesrådet at det stilles krav om lydisolering av kraftstasjon og regulering av ferdsel i kalvingsperioder.

Oppgradering av traktorvegen bør gjøres på en slik måte at den ikke blir et permanent hinder for viktige flyttleier. Retningslinjene for fylkesdelplanen sier at oppføring av hytter/hus i planområdet bør gjøres ved hjelp av kommunens egne retningslinjer for estetisk utforming. Fylkesrådet er opptatt av at dersom det gis konsesjon til Storhaugen kraftverk må utbyggingen tilpasses slik at det får minst mulig negative konsekvenser for viktige friluftslivsområder, landskap av stor verdi og snaufjell. Blant annet er det viktig med høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning i utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur. Det må gjennomføres avbøtende tiltak slik at den rødlistede arten oter ikke blir skadelidende av tiltaket. Tiltaket vil berøre 130 meter anadrom strekning. Fylkesrådet mener det må vurderes om kraftstasjonen kan plasseres ovenfor anadrom strekning, og det skal installeres en omløpsventil i kraftverket.

Fylkesrådets innstilling til vedtak, pkt 9 (om Storhaugen)

Fylkestinget i Nordland fraråder NVE å gi tillatelse til bygging av Storhaugen kraftverk slik det er omsøkt. Dersom NVE likevel gir konsesjon forutsetter fylkestinget at det stilles krav om lydisolering av kraftstasjon og regulering av ferdsel i reinens kalvingsperioder. Utbygging må

ikke gi permanente hindringer for viktige flyttleier. Det må gjennomføres avbøtende tiltak slik at den rødlistede arten oter ikke blir skadelidende av tiltaket. Det skal vurderes om kraftstasjonen kan plasseres ovenfor anadrom strekning, og det skal installeres omløpsventil i kraftverket. Fylkestinget ber også om at man ser til retningslinjene for fylkesdelplan for Vevelstad og deler av Vefsn, Grane og Brønnøy kommune når det gjelder utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur. Fylkestinget er opptatt av at utbyggingen må tilpasses slik at det får minst mulig negative konsekvenser for viktige friluftslivsområder, landskap av stor verdi og snaufjell. Blant annet er det viktig med høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning i utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur.

Vurdering:

Gjeldende arealplanstatus er LNF-C, og planlegges videreført i ny areal plan som LNF-R.

Tiltaket berører et område som er mindre tilgjengelig og som antas å ha lav bruksfrekvens og betydning for friluftsliv. Opprusting av veistandard kan øke områdets tilgjengelighet, særlig for brukere med behov tilrettelegging som transport eller annet. Det er anlagt ny overføringslinje for el kraft nært tiltaksområdet. Landskapet gir åpent innsyn mot inngrep, men i forhold til etablert overføringslinje og traktorvei vurderes inngrepet som marginalt.

Fordeler

- Kraftproduksjonen vil bidra til å styrke kraftutbudet i nettområdet. Etterspørselen etter stabil energi er stor og ser ut til å øke i Norge og i Europa forøvrig. Dette ser særlig ut til å gjelde fornybar energi og ren energi, herunder norsk vannkraft.
- Planlagt utbygging vil bidra til inntekter for rettighetshaver, utbygger og lokalsamfunn i form av sysselsetting i anleggsfase, dels også i driftsfase, samt avgifter- og skatteinntekter til det offentlige.
- Opprusting av eksisterende traktorveier til høyere veistandard er positivt for skogbruk.

Ulemper

- Reindriftsnæringen melder om ulemper. Summen av negative konsekvenser fra flere prosjekt i tilgrensende områder kan i verste fall overskride næringens tålegrense.
- Teknisk synlige inngrep i åpent terreng og redusert vannføring i berørt elvestrekning.

Rådmannen anbefaler ut fra en totalvurdering at utbygging tillates.